

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupen Mgr. Petrem Vlachem, advokátem se sídlem nám. Republiky 2, Plzeň, proti žalovanému: **Finanční úřad v Plzni**, se sídlem nám. Českých bratří 8, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2009, č. j. 30 Ca 10/2008 – 43,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna advokáta Mgr. Petra Vlacha **se u r č u j e** částkou 2856 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 27. 2. 2009, č. j. 30 Ca 10/2008 – 43, zamítl žalobu, jíž se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Finančního úřadu v Plzni (dále jen „finanční úřad“) ze dne 28. 1. 2008, č. j. 23818/08/138941/3085, kterým byla zamítnuta jeho námitka proti exekučnímu příkazu ze dne 4. 12. 2007, č. j. 354514/07/138941/3145, o přikázání plátcí mzdy firmě LIBUD, s. r. o., aby prováděl stanovené srážky ze mzdy stěžovatele k vymožení vykonatelného nedoplatku v částce 20 687 Kč. Krajský soud shledal nedůvodnou námitku, že finanční úřad nebyl oprávněn vydat exekuční příkaz vzhledem k tíživé životní situaci stěžovatele. Pokud zákon stanoví, že exekuční příkaz je možné vydat v případě, že daňový subjekt nesplnil dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, nelze dospět k jinému závěru, než že exekuční příkaz není možné vydat pouze v případě, že daňový subjekt splnil dobrovolně, co mu ukládá

vykonatelné rozhodnutí. Tvrdil-li tedy stěžovatel, že z důvodu finanční tísně nemohl dobrovolně splnit, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, pouze tím potvrdil, že podmínka pro vydání exekučního příkazu stanovená v ust. § 251 o. s. ř. splněna byla. To, zda daňový subjekt mohl či nemohl dobrovolně splnit, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, je bez jakéhokoli vlivu na možnost vydání exekučního příkazu. Argumentoval-li stěžovatel ust. § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), není tato argumentace správná, neboť citované ustanovení v dané věci aplikováno nebylo. Výrok exekučního příkazu byl opřen o ust. § 73 odst. 6 písm. b) a odst. 7 citovaného zákona. Nedůvodná byla podle krajského soudu i námitka, že se stěžovatel porušení rozpočtové kázně nedopustil. Z exekučního příkazu vyplývá, že exekučním titulem byl vykonatelný výkaz nedoplatků, jehož podkladem se stala rozhodnutí o porušení rozpočtové kázně ze dne 5. 9. a 24. 9. 2002. Stěžovatel nijak nezpochybňoval existenci či vykonatelnost těchto rozhodnutí. Pouze proti nim namítal, že se porušení rozpočtové kázně nedopustil. V této souvislosti krajský soud ocitoval usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 7. 2008, sp. zn. 20 Cdo 2265/2008, a uvedl, že se s konstantní judikaturou Nejvyššího soudu zcela ztotožňuje a konstatuje, že s ohledem na skutečnost, že správce daně postupuje při daňové exekuci přiměřeně podle o. s. ř., je tato judikatura zcela použitelná i na daňovou exekuci, tedy i na případ stěžovatele. Stěžovatel tvrdil, že se porušení rozpočtové kázně nedopustil, čímž zpochybňoval věcnou správnost či zákonnost rozhodnutí o porušení rozpočtové kázně, tj. rozhodnutí, která se stala podkladem pro vydání exekučního titulu. Takové zpochybnění exekučního titulu je však možné toliko v řízení o řádných či mimořádných opravných prostředcích směřujících proti rozhodnutím nalézacím, v daném případě rozhodnutím o porušení rozpočtové kázně ze dne 5. 9. 2002 a 24. 9. 2002, ale nikoliv v exekučním řízení. Vzhledem k tomu, že finanční úřad postupoval zcela v souladu se zákonem, nedošlo z jeho strany k porušení čl. 2 odst. 2, čl. 7 a čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Námitky, že exekučním příkazem byly postiženy i výkonu rozhodnutí nepodléhající dávky podle ust. § 317 o. s. ř. a že finanční úřad měl přihlídnout k ust. § 65 zákona o správě daní a poplatků, byly uplatněny opožděně, a proto krajský soud nemohl z jejich pohledu přezkoumávat zákonnost napadeného rozhodnutí. K tomu krajský soud dodal, že z exekučního příkazu nevyplývá, že by jím byly postiženy pohledávky nepodléhající výkonu rozhodnutí specifikované v ust. § 317 o. s. ř. Zkoumání naplnění podmínek pro prominutí daňového nedoplatku podle ust. § 65 zákona o správě daní a poplatků před vydáním exekučního příkazu není podmínkou pro jeho vydání.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., ve které uvedl, že rozhodnutí senátu krajského soudu je surový a brutální počin postihující jeho rodinu, směřující proti nemocným a starým lidem, pohrdající zákony České republiky, uplatňující dvojzákonnost a směřující k tomu, že okradenému se neodpouští. Napadený rozsudek je v rozporu s čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Finanční orgány na osobách bez dostatku příjmů na obživu a na nezbytné výdaje, na osobách starých a nemocných vymáhají a vydírají peníze, které stěžovatel nemá a nemůže mít. Údaj, že stěžovatel ke dni 30. 11. 2007 správci daně nezaplatil, je křivý nevyvrácený krajským soudem. Správcem daně ani krajským soudem nebylo uvedeno, že stěžovatel zaplatit nemohl, což je správci daně známo ze spisu a krajský soud o tísnivé situaci stěžovatele věděl a byla řádně doložena. Jedná se o zneužití zákona

proti neplatičům a dvousečnosti zákona. Napadený rozsudek je v rozporu s o. s. ř., kde je v ust. § 317 odst. 2 jasně uvedeno, že výkonu nepodléhají peněžité dávky sociální péče a tím jsou jednoznačně důchody, sociální a nemocenské dávky specifikované v rozhodnutí finančního orgánu, které uvedli úředníci tohoto orgánu v rozporu se zákonem ve své hluboké nemorálnosti. O. s. ř. by měl soudce znát a soud by měl rozhodovat v souladu a ve smyslu tohoto zákona i bez toho, aby stěžovatel jako laik měl toto udávat a uplatňovat v podání. Z výše uvedených důvodů navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Finanční úřad ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že pokud stěžovatel namítá porušení základního práva na spravedlivé projednání věci před soudem, nespecifikoval blíže, v čem porušení tohoto práva spočívá. Dále finanční úřad zdůraznil, že exekuční příkaz byl vydán na základě vykonatelných exekučních titulů a postižena jím byla mzda povinného od firmy LIBUD, s. r. o. V žádném případě se tak nejednalo o pohledávku nepodléhající výkonu rozhodnutí ve smyslu ust. § 317 odst. 2 o. s. ř. K otázce nelidského zacházení ze strany finančních orgánů lze konstatovat, že exekučním příkazem byla postižena mzda, jejíž alespoň částečná výplata povinnému je chráněna v ust. § 278 a násl. o. s. ř. ve spojení s nařízením vlády č. 595/2006 Sb. K ostatním stížným důvodům finanční úřad odkázal na své vyjádření k žalobě ze dne 15. 7. 2008 a ztotožnil se s právním hodnocením věci krajským soudem. Dále upozornil na to, že po nabytí právní moci exekučního příkazu stěžovatel doložil, že aktuálně již žádnou mzdu od uvedené firmy nepobírá, a proto byl výkon rozhodnutí zastaven. Tvrzení o nelidském zacházení a vydírání peněz na obživu stěžovatele je s ohledem na skutečnosti jím tvrzené zcela neopodstatněné, neboť jej vlastně nemohla exekuce fakticky majetkově postihnout. V této souvislosti se pak celý soudní spor vyvolaný stěžovatelem jeví spíše jako zneužívání práva než jako jeho pokojný výkon. S ohledem na shora uvedené navrhl finanční úřad zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Tvrzením stěžovatele, že napadený rozsudek je v rozporu s čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť takto obecně formulované tvrzení nepodpořené žádnou argumentací nelze považovat za stížní bod ve smyslu ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., a není proto možné v tomto směru napadený rozsudek jakkoli přezkoumat.

Stěžovatel dále namítal, že krajský soud nezohlednil jeho finanční tíseň a opomenul uvést, že zaplatit nemohl. Stěžovatel tedy nepochybně, že byl na základě vykonatelných rozhodnutí povinen odvést do státního rozpočtu vymáhané nedoplatky (odvody za porušení rozpočtové kázně), pouze argumentuje nedostatkem finančních prostředků ke splnění této povinnosti. K této námitce považuje Nejvyšší správní soud za postačující uvést, že zákon o správě daní a poplatků ani o. s. ř., jehož přiměřenou aplikaci pro výkon daňové exekuce stanoví ust. § 73 odst. 7 věta první zákona o správě daní a poplatků, neumožňují při daňové exekuci jakkoliv zohlednit důvody, které vedly k nesplnění

povinnosti uložené vykonatelným rozhodnutím, resp. insolventnost dlužníka v průběhu exekučního řízení. Proto byl závěr krajského soudu, že to, zda daňový subjekt mohl či nemohl dobrovolně splnit, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, je bez jakéhokoli vlivu na možnost vydání exekučního příkazu, byl zcela správný a tato stížní námitka je nedůvodná.

V další stížní námitce stěžovatel poukázal na to, že otázkou porušení ust. § 317 odst. 2 o. s. ř. se měl krajský soud zabývat i bez žalobní námitky z úřední povinnosti.

Podle citovaného ustanovení nepodléhají výkonu rozhodnutí peněžité dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, z dávek státní sociální podpory příspěvek na bydlení a dávky státní sociální podpory vyplácené podle zvláštního zákona jednorázově.

Nejvyšší správní soud již opakovaně (např. v rozsudku ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008 – 39, dostupný na www.nssoud.cz) vyslovil, že je pouze na žalobci, zda proti rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší, nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, bude brojit žalobou u soudu či nikoliv, a je na něm, aby v případě, že se bude takto domáhat ochrany svých práv, v žalobě jasně vymezil, které výroky správního rozhodnutí napadá, a v žalobních bodech pak specifikoval, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 s. ř. s.). Správní soudnictví je ovládáno jednak zásadou koncentrační (viz § 71 odst. 2 a § 72 s. ř. s.), jednak zásadou dispoziční. Soud tedy v řízení o žalobě zásadně přezkouvává zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu jen v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Nad rámec žalobních bodů přezkouvává otázku nicotnosti (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Judikatura pak dále dovodila, že z úřední povinnosti soud posuzuje i přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, popř. některé další závažné vady řízení před správním orgánem, které jsou takového charakteru, že jejich existence brání možnosti přezkoumání napadeného rozhodnutí z hlediska námitek uplatněných v žalobě. V dané věci se však o žádnou z výše uvedených výjimek z dispoziční zásady nejedná. Pokud by byl předmětný exekuční příkaz vydán na některou z dávek uvedených v ust. § 317 odst. 2 o. s. ř., nejednalo by se totiž o rozhodnutí nicotné ani nepřezkoumatelné, ale o rozhodnutí nezákonné. K této nezákonnosti by pak krajský soud mohl přihlídnout výhradně k žalobní námitce uplatněné v zákonné lhůtě. Bylo tedy pouze na stěžovateli, aby v souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (každý nechť si střeží svá práva) zvážil své postavení a v zákonem vymezených lhůtách podnikl veškeré kroky k ochraně svých práv. Krajský soud proto v daném případě nepochybil, pokud se otázkou porušení citovaného ustanovení s poukazem na opožděnost této námitky nezabýval. Navíc ale v daném případě vydal finanční úřad exekuční příkaz na srážku ze mzdy, takže se tedy nejednalo o žádnou z dávek uvedených v ust. § 317 odst. 2 o. ř. s., na což ostatně zcela správně, byť nad rámec důvodů napadeného rozsudku, poukázal i krajský soud.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal nezákonnost napadeného rozsudku, a proto kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti krajským soudem ustanoven zástupcem advokát a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátu odměna za jeden úkon právní služby (nahlížení do spisu dne 15. 6. 2009) 2100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 11 odst. 3 citované vyhlášky], náhrada hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky) a daň z přidané hodnoty ve výši 456 Kč [§ 37 odst. 1 a § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů], celkem tedy 2856 Kč.

Nejvyšší správní soud nepřiznal ustanovenému advokátovi odměnu za „Vyjádření k možnosti doplnění kasační stížnosti“ ze dne 28. 6. 2009, neboť obsahem tohoto podání je pouze sdělení, že advokát stěžovatele neshledal důvody pro doplnění kasační stížnosti, a nelze je proto považovat za písemné podání soudu týkající se věci samé ve smyslu ust. § 11 odst. 1

písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Rovněž nepřiznal odměnu za úkon právní služby ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) citované vyhlášky, neboť ustanovený advokát nedoložil konání porady se stěžovatelem.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. prosince 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně

senátu